

Toimintasuunnitelma 2008

Maatiainen – Det lantliga kulturarvet ry
Vuosikokouksen päätös 24.11.2007

Maatiainen – Det lantliga kulturarvet ry (jatkossa Maatiainen) on aatteellinen yhdistys, jonka pyrkimyksenä on ”säilyttää ja edistää kulttuurikasvien ja kotieläinten lajinsisäistä monimuotoisuutta sekä kulttuuriympäristöjen monimuotoisuutta sekä levittää alan osaamista ja käytännön taitoja”. Maatiainen kokoaa jäsenikseen kulttuurikasveja ja maatiaiseläimistä sekä perinnemaisemista kiinnostuneita henkilöitä. Maatiaisen toiminnassa on kolme pääsektoria: maatiaiskasvit, maatiaiseläimet sekä perinnemaisemat. Maatiainen tahtoo myös olla ylläpitämässä perinnetaitojen säilymistä.

1 VARSINAINEN JÄSENTOIMINTA

1.1 Jäsenet ja jäsenrekisterin pito

Marraskuun 16. päivä 2007 yhdistyksen jäsenmäärä oli 1354 (1401, 1428 - suluissa edellisten vuosien/edellisen vuoden toimintasuunnitelmaan merkitys luvut), joista opiskelijajäseniä oli 67 (48), vapaa- ja vaihtojäseniä 17, perheenjäsenjäseniä 11 (8) ja kunniajäseniä 4 (4). Jäsenrekisterin pitoa jatkaa Iris Lundqvist. Kootaan tietoja eroamissyistä.

Pyritään lisäämään jäsenten määrä 1400:een, mutta budjetti tehdään 1350 jäsenen mukaan. Tehdään ainakin yhdessä runsaslevikkisessä lehdessä jäsenhankintakampanja uusien jäsenten tavoittamiseksi. Mahdollisuutena on koota esimerkiksi Omakotitalo-lehteen maatiaisaineistoa, kertoa maatiaispihoista ja yrittää saada uusia jäseniä. Tästä vastaavat Aune Kämäräinen ja Liisa Jääskeläinen, markkinoinnin ammattilaisena auttaa Terttu Ollikka.

Pyritään saamaan jäseniä entistä enemmän mukaan yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin ja erityisesti paikallistoimintaan. Jäsenet ovat yhdistyksen suurin aarre ja toiminnan kehittämisen voimavara!

1.2 Toimisto ja sen hoito

Maatiaisen toimisto on ollut 1.1.2007 lähtien osoitteessa Stenbäckinkatu 8 A 48, myymälä 2, 00250 Helsinki. Vuokrasopimus hintaan 400 €/kk on voimassa vuoden 2011 loppuun.

Pyritään hoitamaan yleiskoordinaatio ja päivystys ainakin vuoden 2007 tasolla. Pyritään palkkaamaan toimistoon toimistonhoitaja/yleiskoordinaattori vähintään kahdeksi päiväksi viikossa. Anja Alanko perehdyttää uuden henkilön. Toimistoa pidetään auki jäsenille vähintään yhtenä päivänä viikossa lukuun ottamatta kesälomakautta. Toimistossa hoidetaan yhdistyksen jokapäiväisiä töitä, kuten yhdistyksen hallintoa, jäsenasioita, siemen- ja kirjatilauksia tilauksia sekä siemen- ja kirjatilauksia.

Toimistossa järjestetään pieniä tapahtumia ja pidetään pientä myymälää. Toimisto on edelleen kokoontumispaikka yhdistyksen hallitukselle ja toimintaryhmille. Toimistoa vuokrataan

kokouspaikaksi ja sen yläkerta toimistotilaksi samanmielisille yhdistyksille, kuten Ympäristö- ja kuluttajapoliittiselle yhdistykselle.

Vuonna 2008 hankitaan uusi tietokone ja pyritään kohentamaan toimiston kalustusta nykyisestä.

1.3 Paikallisryhmät

Pohjois-Karjalan (Tuovi Mutanen) ja Pirkanmaan paikallisryhmä (Kristiina Kalliojärvi) sekä Etelä-Savon paikallisryhmä (Marjaana Kovanen) jatkavat toimintaansa. Jatketaan vuonna 2007 Turun seudun matkan yhteydessä käynnistynyttä keskustelua Turun seudun paikallisryhmän perustamiseksi. Matkojen yhteydessä pyritään aktivoimaan ainakin yksi paikallisryhmä. Kutsutaan sopivaan kohteeseen osanottajia kirjeitse ja ”puskaradiolla” jäsenrekisteritietojen pohjalta.

1.4 Toimintaryhmät

Toimintaryhminä jatkavat ruokaryhmä (Anja Alanko), ruusuryhmä (Pentti Alanko, Pirkko Kahila), näyttelyryhmä (Anne Pyykkö, Minna Kärkkäinen), maatiiseläimet (Marjaana Kovanen, Tarja Niemelä), maisemaryhmä (Leena Saario, Pentti Alanko) ja museoryhmä (Liisa Jääskeläinen, Timo Rantakaulio, Anja Alanko, Hannu Huvinen).

1.5 Yhteiskunnallinen toiminta

Yhdistys osallistuu geeniturvalautakunnan työhön. Maatiaisen edustajana geeniturvalautakunnassa jatkaa Riku Cajander ja varaedustajana Anna Lassila. Riku Cajander valittiin syksyllä 2007 myös kasvilajikelautakunnan varsinaiseksi jäseneksi. Kerrotaan lehdessä tästä työstä. Valmistellaan aloite MMM:lle, YM:lle ja OPM:lle elävän kulttuuriperinnön suojelun saamisesta suojeluvuoroitettujen piiriin. Pidetään tarpeen ja voimien mukaan yhteyttä päättäjiin ja säädösten valmistelijoihin Maatiaisen toimialaan kuuluvissa asioissa.

1.6 Yhteistyö museoiden ja muiden tahojen kanssa

Jatketaan yhteistyötä Seurasaaren ystävien, Sommelo ry:n, Metsähallituksen hallinnoiman Korteniemen perinnetilan, maatalousmuseo Saran sekä Kuralan kylämäki -museon kanssa. Tarjotaan siemeniä osana jäsenhankintaa museokauppoihin myyntiin. Esitellään Maatiaisen työtä jossain sopivassa museoalan lehdessä. Tehdään tunnetuksi elävää kulttuuriperintöä esitteleviä museota lehdessä.

Jatketaan yhteistyötä Helsingin seudun kesäyliopiston, luomumatkailuyhdistys ECEAT Suomen, Ympäristö- ja kuluttajapoliittisen yhdistyksen ja Mustialan maatalousoppilaitoksen (Hämeen ammattikorkakoulu) kanssa. Pyritään ylläpitämään ja luomaan suhteita muihin harrastajatahoihin sekä alan tutkijoihin.

1.7 Maatiainen-lehti, siemenluettelo ja siemenopas

Jäsenlehti ilmestyy 4 kertaa. Aktivoimaan jäseniä osallistumaan lehden tekoon ja käyttämään lehteä monipuolisesti. Paikallis- ja toimintaryhmille varataan edelleen palstatilaa. Lehden toimittajana jatkaa Aune Kämäräinen ja taittajana aloittanut Raija Ojanen. Jatketaan jäsenlehden myyntiä Akateemisessa Kirjakaupassa.

Siemenluettelosta tehdään kevennetty versio, joka julkaistaan osana lehteä 1/2008. Tästä syntyy huomattava säästö.

Pyritään julkaisemaan pitkäaikaiseen käyttöön Siemenopas vuoden 2008 lopulla tai vuoden 2009 alussa. Oppaasta on tarkoitus tehdä Maatiaisen 20-vuotisjuhlajulkaisu. Rahoitusta on haettu Nikolai ja Ljudmila Borisoffin säätiöltä lokakuussa 2007. Käsikirjoittajaksi on lupautunut Pirkko Kahila. Siemenoppaasta tulee myyntituote.

Lehden painotyö ja postitus kilpailutettiin vuonna 2007. Edullisimmaksi osoittautui Forssan kirjapaino, jonka kanssa jatketaan yhteistyötä.

1.8 Kotisivut ja muu tiedotus

Uusitaan Maatiaisen www-sivut. Kotisivujen uudistuksen tekee ja niiden päivittäjänä jatkaa vuonna 2007 tehtävää talkootyönä hoitanut Keijo Luoto.

Uudistetaan yhdistyksen esite ja monistetaan sitä tarvittava määrä. Mainostetaan yhdistystä Kotipuutarha-lehdessä.

1.9 Kirjavälitys

Jatketaan omaprofiilista, pienimuotoista kirjavälitystä. Kerrotaan lehdessä kiinnostavista, Maatiaisen myynnissä olevista kirjoista. Aletaan toimia vanhojen alankirjojen pienimuotoisena antikvariaattina sen mukaan, kuin näitä kirjoja saadaan lahjoituksina.

2 TOIMINTASEKTORIKOHTAISET SUUNNITELMAT

2.1 Maatiaiskasvit

Vuoden 2008 maatiaiskasvi on maa-artistokka
Toimintavuoden aikana tehdään maa-artistokkaa tunnetuksi lehdessä, www-sivuilla ja tapahtumissa. Jäsenten toivotaan tuovan taimipäiville maa-artistokkaa. Kootaan maa-artistokkareseptejä julkistavaksi satokauden lehdessä eli lehdessä 3/2008.

Siemenvälitys

Siementen käsittelyn päävastuu on toimintavuonna 2008 Pirkko Kukkolalla. Pirkko Kahila konsultoi tarvittaessa. Vuoden 2008 siemenluettelo pyritään saamaan valmiiksi tammikuun lopussa. Luettelon painopiste on edelleen vanhoissa kasvilajeissa ja kannoissa.. Pyritään saamaan siemenvalikoimaan lisää mauste- ja hyötykasvien vanhoja kantoja ja lajikkeita. Siemeniä pyritään saamaan myyntiin museokauppoihin, Ruohonjuureen, tapahtumiin, koulutustilaisuuksiin ja messuille.

Siemenlupa

Haetaan uusi siemenlupa.

Pihahanke ja mahdollinen osallistuminen muihin hankkeisiin

Ideoidaan ja selvitetään mm. yhteistyötahoja sellaista hankesuunnitelmaa varten, jonka tavoitteena on kaupunkipihoja kunnostamalla saada niille (takaisin) perinteisiä ja kestäviä kasveja. Hankkeen työnimenä on Maatiaiskasveista kaupunkipihojen tulevaisuus? Jos yhteistyötahot kiinnostuvat hankeideasta, valmistellaan hanke-esitys rahoitushakemuksineen ympäristöministeriölle 31.10.2008 mennessä. Vastuuhenkilöinä ovat Leena Saario ja Pentti Alanko.

Yhdistys seuraa ja on ainakin tiedotustukena vuonna 2006 alkaneelle Kasvigeenivarojen tilalla suojelu -hankkeelle. Hankkeen tarkoituksena on edistää kasvigeenivarojen nykyviljelyä ja dynaamista suojelua maataloilla ja museoissa. Hanke keskittyy viljoihin ja hyötykasveihin. Lisäksi halutaan kohottaa kasvigeenivarojen yhteiskunnallista arvoa ja näin edesauttaa vanhojen suomalaisten viljelykantojen ja lajikkeiden viljelyssä säilymistä. Yhteyshenkilönä Maatiaiseen on hankkeen tutkija Maarit Heinonen Helsingin yliopistosta.

2.2 Maatiaiseläimet

Vuoden 2008 maatiaiseläin on itä-suomenlehmä eli kyyttö
Toimintavuoden aikana tehdään kyyttöä tunnetuksi lehdessä, www-sivuilla ja tapahtumissa. Kerrotaan lehdessä kyytön ylläpitotyöstä.

2.3 Perinnemaisemat ja -pihat

Kerrotaan lehdessä 1/2008 vuoden 2008 perinnemaisemasta, johon tehdään retki kesällä. Jäseniä pyydetään tekemään ehdotuksia vuoden 2009 perinnemaisemakohteeksi. Ohjeet julkaistaan Maatiainen -lehdessä ja www-kotisivuilla. Valinnasta vastaa Leena Saario yhdessä hallituksen kanssa.

Kannustetaan jäseniä tekemään aloitteita myös arvokkaista yksityisistä perinnepihoista ja -maisemista, joille yhdistys voi myöntää kunniakirjan.

3 TAPAHTUMAT 2008

Tapahtumat toteutuvat vain, jos toimistoon pystytään palkkaamaan toimistonhoitaja tai löytyy kunkin tapahtuman vastuhenkilö tai -henkilöt!

* Helmikuussa Hannu Ahokkaan esitelmä talonpoikaisen kasvinjalostuksen saavutuksista toimistolla ja tutkija Maarit Heinonen esittelee Kasvigeenivarojen tilalla suojelu -hanketta. Tilaisuuteen pyritään saamaan erityisesti yhdistyksen opiskelijajäseniä ja muita nuoria.

* Oma piha ja mökki -messut Helsingissä 3. - 6.4.2008
Osallistutaan Helsingin Messukeskuksessa pidettäville messuille omalla osastolla. Jos talkoovoimaa riittää, osallistutaan myös muihin näyttelyihin ja messuihin.

* Ehkä huhtikuussa tilaisuus Pasilan kirjastossa Helsingissä.

* Huhti-toukokuun vaihteessa opetellaan omenapuun varttamista Kirkkonummella Kai Simbergin johdolla.

* Kyyttökarjan laitumelle laskemistapahtuma Viikin Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueella toukokuun puolivälissä, todennäköisesti 15.- 25.5. välisenä aikana. Jouko Helanderin Kyyttöjä pääsee katsomaan mm. kahdesta lintujentarkkailutornista. Tarkka ajankohta ilmoitetaan Maatiaisen kotisivuilla. Samalla retkellä tutustutaan Viikin Arboretumiin Pentti Alangon opastamana.

* Kevättäimipäivät ja kevätkokous järjestetään pe 23.5. Maatiaisen toimistolla ja Stenbäckinkatu 8:n sisäpihalla Helsingin Töölössä.

* Kesäkuussa tehdään maatiaisretki Savoan. Mahdollinen reitti on Mikkeli - Hirvensalmi - Retulansaari – Lepaa tai Hirvensalmi – Mikkeli – Varkaus. Retken kesto 2-3 päivää. Oppaana on Pentti Alanko tai muu kasviasiantuntija ja matkanjohtajana Anne Paalo. Liikutaan omalla bussilla.

* Kesällä perinnemaisemaretki Satakunnan Kokemäelle
Tutustutaan Maatiaisien vuoden 2008 perinnemaisemakohteeseen. Oppaana on tilan isäntäväki.

* Elokuussa mahdollisesti maatiaismatka Ruotsiin, ehkä yhdessä/med Blomsterodlingens väner i Finland rf. Mahdollisia matkakohteita ovat Linnén Hammarby Uppsalassa ja Bergianska trädgården Tukholmassa. Tutustutaan Kärngård-verkoston kuuluvaan maatilaan ja verkoston toimintaan.

* Elo-syyskuussa tehdään retki Miia Nätin ja Annu Vilvan johdolla Vantaalle Sotungin kulttuurimaisemiin, jossa myös nautitaan perinneleivonnaisia.

* Syystaipäivät pe 5.9. Maatiaisien toimistolla ja Stenbäckinkatu 8:n sisäpihalla Helsingin Töölössä

* Lokakuussa kokataan maa-artistokasta, muistellaan matkoja ja suunnitellaan tulevaa vuotta

* Marraskuussa syyskokous ja esitelmä

* Joulukuussa jotain oikein kotoisaa yhdessä

Vuonna 2009 yhdistys juhlii 20 toimintavuottaan. Aloitetaan 20-vuotisjuhlan valmistelu hyvissä ajoin.

4. TALOUS JA HALLINTO

Hallitus, taloushallinto ja muut toimijat

Hallitus kokoontuu säännöllisesti ja vastaa toimintasuunnitelman toteuttamisesta, yhdistyksen sääntömääräisten tehtävien hoitamisesta ja yhdistyksen taloudesta. Etsitään uusi yleiskoordinaattori, jonka Anja Alanko opastaa tehtäviin. Yhdistyksen taloudenhoitajana ja jäsenrekisterin ylläpitäjänä jatkaa Iris Lundqvist.

Talous

Yhdistyksen taloudellinen tilanne on toimintavuoden alussa vakaa, mutta tiukka. Vakauden säilyttämiseksi hallitus seuraa taloutta säännöllisesti. Otetaan käyttöön uusi pankkitili Aktia-pankissa vuoden alusta.

Yhdistyksen toiminta perustuu pääasiassa jäsenmaksutuloihin, joista suurinta osaa tarvitaan tiedotustoiminnan ja toimiston sekä jäsenrekisterin pidon ja muiden jäsenoimintakulujen peittämiseen. Toiseksi tärkein tulonlähde ovat siemenet ja taimet. Näistä saatava tulo kattaa huomattavan osan siementoiminnan kuluista. Muu varsinainen toiminta perustuu pääasiassa vapaaehtoistyöhön ja osallistujilta perittäviin maksuihin.

Yhdistys voi myös hakea avustuksia ja muita julkisia varoja sekä ottaa vastaan lahjoituksia. Mahdollisia lisävaroja käytetään hyvin perusteltuihin ja valmisteltuihin projektiluonteisiin hankkeisiin.